REZOLUȚIA (UE) 2024/2289 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 11 aprilie 2024

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Controlul Pescuitului aferent exercițiului financiar 2022

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Controlul Pescuitului aferent exercițiului financiar 2022,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru pescuit,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0100/2024),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene pentru Controlul Pescuitului („Agenția”) aferent exercițiului financiar 2022 a fost de 34 967 797 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 61,73 % față de bugetul pe 2021, subvenția generală a UE crescând cu circa 41 % și veniturile alocate provenite din acorduri de contribuție multianuale și granturi crescând considerabil; întrucât subvenția suplimentară a UE acordată EFCA și introdusă în 2021 ține de fișa financiară legislativă care se referă la cerințele mai mari de monitorizare a apelor UE învecinate cu Regatul Unit; întrucât aproximativ 84 % din bugetul Agenției provine de la bugetul Uniunii și aproximativ 16 % din veniturile alocate;

B. întrucât în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2022 („raportul Curții”), Curtea de Conturi („Curtea”) declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată cu apreciere că eforturile de monitorizare a bugetului din cursul exercițiului financiar 2022 au avut ca rezultat o rată de execuție bugetară a creditelor de angajament din exercițiul în curs de 99,41 %, ceea ce reprezintă o ușoară creștere de 0,34 % față de 2021; constată că rata de execuție a creditelor de plată pentru exercițiul în curs a fost de 57,78 %, ceea ce reprezintă o scădere de 16,70 % în comparație cu 2021;

2. constată cu îngrijorare că, potrivit Curții, Agenția a reportat în 2023 peste 11,9 milioane EUR (41 %) din creditele de angajament disponibile în 2022; observă că această sumă includea 1,6 milioane de euro (respectiv 53 %) din creditele de la titlul II, aferent activităților administrative (în 2021: 34 %), și 10,1 milioane de euro (respectiv 63 %) din creditele de la titlul III, aferent activităților operaționale (în 2021: 42 %); evidențiază că ratele mari ale reportărilor sunt în contradicție cu principiul bugetar al anualității și trădează existența unor probleme structurale în procesul bugetar și în ciclul de execuție; ia act de răspunsul Agenției referitor această chestiune, în care se reliefează că nivelul ridicat al reportărilor din 2022 reprezintă consecința unor circumstanțe deosebite, care nu se preconizează să se repete;

3. constată că exercițiul financiar 2022 a fost marcat de o redresare în urma impactului pandemiei de COVID-19 asupra celor două exerciții financiare anterioare, iar bugetul și resursele EFCA dedicate unor sarcini și proiecte suplimentare au continuat să crească, după cum s-a prevăzut în documentul său unic de programare pentru 2022; evidențiază că războiul din Ucraina ar putea influența recunoașterea și evaluarea unor active și pasive ale bilanțului, precum și unele venituri și cheltuieli recunoscute în contul de profit și pierdere pentru perioadele de raportare ulterioare;

([1]) JO C 38, 31.1.2023, p. 65.

4. reliefează că statele membre sunt principalele responsabile pentru controlul activităților de pescuit, în timp ce sarcinile Agenției au un caracter de sprijin; evidențiază că revizuirea recentă s sistemului Uniunii de control al pescuitului va mări volumul de muncă de sprijin al Agenției; evidențiază că ar fi lipsit de logică să trebuiască îndeplinite obligații tot mai mari fără a avea resurse suficiente; accentuează deci că Agenția trebuie să aibă la dispoziție suficiente resurse financiare și umane în următorii ani;

Performanța

5. consideră oportun faptul că în 2022 Agenția a pus în practică 95,4 % din programul anual de lucru adoptat de consiliul de administrație în cadrul documentului unic de programare;

6. constată cu satisfacție că Agenția utilizează indicatori-cheie de performanță pentru a evalua rezultatele activităților sale în două domenii principale: activitățile operaționale și activitățile orizontale; recunoaște, de asemenea, că activitățile operaționale acoperă domenii-cheie, cum ar fi cooperarea operațională, asistența pentru cooperare, dimensiunea internațională și cooperarea Uniunii în funcțiile de pază de coastă; observă că printre activitățile orizontale se numără comunicarea și reprezentarea, tehnologia informației și comunicațiilor și securitatea informațiilor, precum și procesele administrative și de guvernanță;

7. remarcă faptul că în 2022 Agenției i s-au acordat resurse suplimentare, care i-au dat capacitatea operațională necesară pentru a ajuta statele membre și Comisia cu regimul de monitorizare, control și supraveghere aferent politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), inclusiv cu măsurile care decurg din Acordul comercial și de cooperare (ACC) cu Regatul Unit; constată că, în plus, în 2022, în cadrul viitorului Fond european pentru pescuit și acvacultură (FEAMPA) au fost incluse trei noi proiecte subvenționate prin granturi; observă că printre aceste proiecte se numărau un studiu privind procesul de cântărire a produselor pescărești în întreaga Uniune, o academie regională virtuală aflată în vestul Mării Mediterane pentru formarea în controlul și inspecția pescuitului, precum și întreținerea manualului și a cadrului sectorial al calificărilor online pentru cooperarea europeană privind funcțiile pazei de coastă;

8. reamintește că Agenția are obligația de a efectua o evaluare independentă o dată la cinci ani pentru a îndeplini obligația legală prevăzută la articolul 48 din Regulamentul (UE) 2019/473 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]); observă că pentru perioada 2017-2021 evaluatorul extern a prezentat un proiect de raport final în iulie 2022, care a fost înaintat membrilor consiliului de administrație pentru observații; ia act de faptul că evaluarea a apreciat performanța Agenției în raport cu cele cinci criterii: al eficacității, al eficienței, al relevanței, al coerenței și al valorii adăugate europene, în conformitate cu orientările Comisiei privind o mai bună legiferare; subliniază că evaluarea a formulat zece recomandări axate pe diferite aspecte, și anume aspecte de ordin organizațional menite să stabilească dacă rolul și activitățile sunt în continuare adecvate pentru a îndeplini obiectivele stabilite în Regulamentul (UE) 2019/473, precum și recomandări pe activitățile specifice Agenției;

9. reamintește contribuția esențială a Agenției la punerea în aplicare a PCP, în special în ceea ce privește controlul pescuitului și combaterea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat; salută consolidarea navelor de patrulare în larg navlosite ale Agenției (OPV) pentru ca acestea să poată face controale și inspecții ale pescuitului în apele Uniunii și în apele internaționale și pentru a sprijini autoritățile naționale; pune în evidență participarea Agenției la importante coaliții internaționale împotriva pescuitului ilegal, cum ar fi Programul de îmbunătățire a pescuitului regional în Africa de Vest (PESCAO);

10. constată că în 2022 Agenția a raportat efectuarea a 47 592 de inspecții (pe mare și pe uscat), în urma cărora s-au descoperit 5 167 de presupuse încălcări, cifre ce reprezintă o scădere cu 11 % a inspecțiilor și, respectiv, o creștere cu 28 % a încălcărilor presupuse față de cifrele din 2021; evidențiază că scăderea observată nu este neapărat legată de reducerea eforturilor de control ale statelor membre; invită Agenția să furnizeze informații mai detaliate despre motivele acestor schimbări; atrage atenția asupra faptului că inspecțiile și alte activități de monitorizare joacă un rol esențial nu numai în gestionarea adecvată a stocurilor de pește, ci și în asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru pescarii din Uniune;

([2]) Regulamentul (UE) 2019/473 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 privind Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (JO L 83, 25.3.2019, p. 18).

11. evidențiază rolul Agenției de a oferi sprijin țărilor terțe în domeniile consolidării capacităților și formării și rolul său crucial de a asigura condiții de concurență echitabile între toate statele costiere;

Eficiența și realizările

12. accentuează că Agenția continuă să beneficieze de pe urma câștigurilor de eficiență obținute prin aderarea la foaia de parcurs a Comisiei în ceea ce privește adoptarea sistemelor informatice existente ale acestei instituții (SUMMA, modulele de achiziții publice electronice pre-atribuire și post-atribuire a contractelor, MIPS, AGM, modulele Sysper, PPMT etc.); observă că, pe lângă avantajele constatate ce țin de integrarea tuturor acestor sisteme, există beneficii clare ca urmare a reducerii costurilor de întreținere pentru modificări și actualizări;

13. consideră bine-venit faptul că Agenția acceptă invitațiile de participare la licitații interinstituționale primite de la Comisie și de la alte agenții; constată că Agenția folosește în prezent peste 45 de contracte-cadru semnate de alte entități; observă că acest lucru determină agențiile să își asume prin rotație rolul de lider, ceea ce conferă un plus de eficiență eforturilor agențiilor în materie de achiziții publice în ansamblu;

14. atrage atenția la centralizarea sarcinilor administrative comune, care a determinat, și ea, obținerea unor câștiguri de eficiență; observă că inițierea și verificarea financiară continuă să fie centralizate, ceea ce permite un control mai strict al tranzacțiilor, unificarea metodologiilor și punerea laolaltă a cunoștințelor în aceste domenii;

15. remarcă faptul că prin partajarea cu alte agenții a listelor de rezervă existente alcătuite în urma procedurilor de recrutare se obține un alt câștig de eficiență în domeniul resurselor umane, atunci când profilul listei de rezervă corespunde nevoilor agenției solicitante; constată că această practică permite să se folosească lista de rezervă a unei alte agenții, fără a trebui să se organizeze o procedură de recrutare consumatoare de resurse;

16. ia act de continuarea cooperării Agenției cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA) cu scopul de a sprijini autoritățile naționale care îndeplinesc funcții de pază de coastă, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2019/473; consideră că această cooperare este un exemplu de sinergie între agențiile Uniunii, care ar trebui să servească drept sursă de inspirație pentru agențiile din alte domenii; invită Agenția să își continue eforturile în acest sens și consideră că este oportun și să se intensifice cooperarea dintre Agenție și Agenția Europeană de Mediu;

Politica de personal

17. constată că la 31 decembrie 2022 schema de personal era completată în proporție de 96,10 %, fiind ocupate 74 de posturi de agenți temporari din cele 77 de posturi autorizate în baza bugetului Uniunii (față de 65 de posturi autorizate în 2021); constată, în plus, că în 2022 în cadrul Agenției au lucrat 11 agenți contractuali, șase experți naționali detașați și 16 consultanți și lucrători temporari; constată și că, în plus, 13 agenți contractuali au fost ajutați prin granturi ad-hoc și acorduri de contribuție în cadrul mai multor proiecte;

18. ia act de reorganizarea care a avut loc în februarie 2022 pentru a adapta Agenția în funcție de sarcinile și resursele suplimentare care i-au fost atribuite, pentru a-i îmbunătăți capacitatea operațională necesară pentru a ajuta la monitorizarea, controlul și supravegherea pescuitului, astfel cum prevede PCP, inclusiv măsurile pe care le presupune ACC cu Regatul Unit, precum și o serie de noi proiecte în temeiul acordurilor de contribuție; subliniază că efectivele de personal, inclusiv agenții temporari, agenții contractuali și experții naționali detașați, au crescut cu aproape 50 % în raport cu situația de la începutul anului 2021;

19. ia act de politica Agenției de promovare a egalității de tratament a personalului și de obiectivul echilibrului de gen, atât în ceea ce privește numărul și gradul, cât și nivelul de responsabilitate; recunoaște echilibrul de gen care există la nivelul întregului personal al Agenției, 54 din cele 106 posturi (51 %) fiind ocupate de femei; deplânge faptul că 38 % din membrii personalului de grad AD 8 (grupa de funcții de administrator, gradul 8) și de grade superioare erau femei (la fel ca în 2021); reamintește că este important să se asigure echilibrul de gen și invită Agenția să ia în considerare acest aspect la numirea cadrelor de conducere superioară și medie; constată că, deși Agenția nu a adoptat Carta privind diversitatea și incluziunea în 2022, acțiunile sale au urmărit să respecte obiectivul nr. 5 din obiectivele de dezvoltare durabilă, privind egalitatea de gen, după cum menționează în obiectivele sale;

20. constată că la 31 decembrie 2022 Agenția dispunea de personal din 18 state membre; observă că 33 % din membrii personalului Agenției sunt cetățeni ai statului membru în care se află aceasta; reamintește importanța echilibrului geografic și încurajează Agenția să continue să ia măsurile necesare pentru a avea o reprezentare geografică echilibrată și echitabilă;

21. ia act de faptul că începând cu 1 octombrie 2022 Agenția aplică prin analogie normele privind timpul de lucru și munca hibridă ale Comisiei;

22. observă că în 2022 implementarea modulelor Sysper a inclus introducerea funcționalității CCP „concediu pentru interese personale", adăugarea unor „fișe de salariu NDP" pentru agenții temporari și contractuali, implementarea unei noi caracteristici care le permite agenților temporari și contractuali să solicite muncă de la distanță din străinătate (muncă de la distanță ocazională), precum și un flux de lucru „ad interim" ADI; în plus, au fost implementate funcționalitățile Sysper pentru punerea în aplicare a noilor norme privind timpul de lucru și munca hibridă, a fost implementat modulul STAGE și s-au desfășurat lucrări pregătitoare pentru modulele EVAL și OBJ;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

23. știe că Agenția publică pe site-ul său declarațiile de interese și CV-urile membrilor consiliului său de administrație și ale personalului de conducere superioară; observă și că Agenția actualizează periodic tabelul cu toate reuniunile organizate între directoarea executivă și personalul său, pe de o parte, și organizații sau liber-profesioniști implicați în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii, pe de altă parte, astfel încât să asigure transparența și încrederea deplină în activitatea Agenției, și că tabelul este disponibil pe site-ul său;

24. invită Agenția să continue să actualizeze periodic și să facă publice informațiile privind reuniunile importante ale directoarei executive și ale personalului cu organizații sau liber-profesioniști implicați în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii, astfel încât să asigure transparența și încrederea deplină în activitatea Agenției;

25. ia act de faptul că Agenția își aplică politica privind conflictele de interese personalului său, experților naționali detașați, experților externi remunerați, stagiarilor și membrilor consiliului de administrație și ai consiliului consultativ; constată că această politică este comunicată personalului său pe intranet și prin cursurile de formare, iar alți funcționari și experți se angajează să o respecte semnând declarații și angajamente de confidențialitate; constată și că dispozițiile exprese privind conflictele de interese adresate contractanților Agenției, inclusiv personalului temporar angajat prin agenții de recrutare (lucrători interimari) care prestează servicii, sunt prevăzute în condițiile generale ale contractelor Agenției;

26. recunoaște că Agenția are o strategie antifraudă care se aplică din 2014, este actualizată periodic și se axează în prezent pe punerea în practică a unor acțiuni de atenuare a riscurilor de fraudă identificate în evaluările riscurilor; observă că cea mai recentă actualizare, din 2022, aprobată de consiliul de administrație, a pus în evidență eforturile permanente de sensibilizare a opiniei publice cu privire la etică și integritate;

Achizițiile publice

27. ia act de faptul că, potrivit Curții, în 2022 Agenția a semnat un contract-cadru în valoare de 90 de milioane de euro pentru navlosirea a trei bărci de patrulare de coastă; contractul are o durată inițială de 24 de luni și urmează să fie reînnoit tacit de patru ori, de fiecare dată pentru încă 12 luni, până la șase ani în total; amintește că punctul 1.1 din anexa I la Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) (Regulamentul financiar) permite contracte-cadru cu o durată mai mare de patru ani, dar numai în cazuri excepționale, justificate temeinic; remarcă faptul că Agenția a justificat contractul cu durată mai lungă prin necesitatea de a asigura un

([3]) Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

randament adecvat al investiției pentru contractanți, care au fost obligați să echipeze navele cu bărci gonflabile cu cocă rigidă; remarcă, de asemenea, că Curtea a considerat că această justificare este insuficientă, deoarece costurile de echipare au fost estimate la doar circa 1 % din valoarea totală a contractului; în plus, Agenția și-a păstrat opțiunea de a rezilia contractul unilateral după primii doi ani și după fiecare an ulterior, ceea ce subminează argumentul potrivit căruia contractantul avea nevoie de o durată garantată de șase ani a contractului pentru a asigura randamentul investiției; evidențiază că Curtea va considera plățile asociate ulterioare neconforme dacă contractul va fi prelungit peste limita de patru ani; observă că, potrivit Agenției, la elaborarea procedurii a considerat că o s-ar putea ca piața să nu considere că durata normală, de patru ani, a contractului oferă un randament suficient al investiției și că prestarea cu succes și continuitatea serviciului care face obiectul contractului-cadru aferent sunt esențiale pentru operațiunile sale de bază;

28. reamintește că în toate procedurile de achiziții publice este important să se asigure o concurență corectă între ofertanți și să se procure bunuri și servicii la cel mai bun preț, respectând principiile transparenței, proporționalității, egalității de tratament și nediscriminării; invită Agenția să își îmbunătățească în continuare procedurile de achiziții publice, asigurând respectarea deplină a normelor aplicabile, astfel încât resursele publice să fie folosite optim;

Controalele interne

29. se declară îngrijorat de constatarea Curții potrivit căreia procedurile utilizate pentru selectarea experților externi și încheierea de contracte cu aceștia sunt lipsite sistematic de o pistă de audit adecvată, cerută la articolul 36 alineatul (3) din Regulamentul financiar; constată, mai precis, că nu s-au obținut probe suficiente care să confirme că experților le fuseseră încredințate sarcini pe baza unor criterii de selecție predefinite, în funcție de meritele fiecăruia, și că s-au respectat principiul nediscriminării și principiul egalității de tratament prevăzute la articolul 237 din Regulamentul financiar; invită Agenția să își îmbunătățească procesele interne de selecție a experților externi și de încheiere de contracte cu aceștia și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre toate măsurile luate în acest sens;

30. observă cu îngrijorare că, potrivit Curții, în mai 2022 Agenția a lansat o procedură de negociere fără a publica în prealabil un anunț de participare pentru închirierea unei bărci de patrulare de coastă care să fie folosită în apele dintre UE și Regatul Unit, și a semnat contractul în iunie 2022, pentru a acoperi perioada dintre expirarea contractului anterior și intrarea în vigoare a contractului următor în cadrul unei proceduri deschise în curs care a durat mai mult decât se preconizase inițial; ia act de faptul că Agenția a justificat urgența folosindu-se de o excepție din Regulamentul financiar, invocând evenimente imprevizibile, acestea reprezentând o excepție permisă de punctul 11.1 litera (c) din anexa I la Regulamentul financiar; observă că Curtea a concluzionat că, deși se poate ca unii dintre factorii care au dat naștere acestei urgențe să nu fi fost previzibili, alții au fost, iar din faptul că nu au fost luați în considerare așa cum se cuvine reiese că Agenția a avut o lacună în planificarea și gestionarea achizițiilor pentru navlosirea celor trei nave; invită Agenția să găsească soluții pentru lacuna din planificarea și gestionarea achizițiilor sale și să o remedieze, așa cum i-a recomandat Curtea, și să informeze cât mai curând posibil autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre măsurile luate în acest sens;

Alte observații

31. ia act de faptul că Agenția nu a implementat certificarea sistemului de management de mediu și audit (EMAS), deoarece eforturile sale sunt îndreptate spre alte proiecte; reamintește că obiectivul sistemului este de a promova îmbunătățirea continuă a performanței de mediu a organizațiilor; încurajează Agenția să ia măsuri în vederea implementării EMAS;

32. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 11 aprilie 2024 ([4]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([4]) Texte adoptate, P9_TA(2024)0280.